

DIE ENE KAARS

Marijanne Hendriksen

‘Joh, maar als ze ons betrapt, zijn we er gloeiend bij. Dan mogen we vast nooit meer terugkomen.’ Dalitso staat abrupt stil en kijkt zijn vriend geschrokken aan. ‘Hoe denk je dat te gaan doen dan?’

Mwape haalt zijn schouders op. ‘Ik bedenk wel wat, maar één ding zal ik je wel vertellen: ik ga niet naar huis zonder een paar kaarsen. De juf heeft er zo veel. Hoe kon ze anders beloven dat ze vandaag voor iedereen een kaars meebrengt om te oefenen voor het kerstfeest?’

Dalitso schuifelt met zijn blote voeten door het zand. ‘Ik weet niet ...’

‘Wat weet je niet? Ben je bang of zo?’ onderbreekt Mwape hem nijdig. ‘Ga je mee of niet?’

Dalitso wil zich niet laten kennen. ‘Natuurlijk ga ik mee! Wat dacht je? Ik laat me die gratis oliebol niet door mijn neus boren!’

Mwape lacht. ‘Mooi zo!’ Hij wrijft eens over zijn buik. ‘Ik heb ook reuzetrek! Vandaag nog niks te eten gehad. Kom op, we gaan!’

Samen slenteren de vrienden verder. Mwape schopt een leeg blikje voor zich uit totdat het met een plons in de

modderige geul met afvalwater naast de weg belandt. Daar drijft nog veel meer afval in.

‘Hierheen!’ Mwape trekt Dalitso aan zijn versleten mouw een smal zandpaadje in dat dwars door de sloppenwijk kronkelt.

Ze lopen langs een hoog hek van gaas, waarachter een stinkende berg afval elke dag groter wordt. Zo komen ze op een breder pad, waar ook auto’s doorheen kunnen. Maar die zie je zelden in de sloppenwijk. Mwape en Dalitso lopen midden op de zandweg. Regelmatig nemen ze een grote sprong over een regenplas.

Opeens slaat Mwape zijn arm om de schouders van Dalitso. ‘Je moet me wel helpen, vriend! Ik zal die kaarsen echt niet alleen houden. Ik geef jou heus ook wel wat.’ Dalitso kijkt Mwape alleen maar even aan en zwijgt. Echt praten kunnen ze hier toch niet. Keiharde muziek schettert uit de bar waar ze nu langslopen. Tegen de buitenmuur hangen een paar dronken mannen met een kartonnen pak bier in hun hand.

TOET TOET! Dalitso springt verschrikt naar rechts, Mwape met een reuzensprong naar links. Door het lawaai van de bar hadden ze niet gehoord dat er een auto aankwam. De chauffeur van de taxi steekt zijn hand op. Dalitso zwaait terug. Door de voor de veiligheid geblindeerde ramen kun je niet zien wie er in de auto zit, maar Dalitso kan het wel raden. De juf! Wie zou er anders met een taxi hier komen? Hij snapt best dat ze niet graag alleen door deze wijk loopt. De dronken mannen schreeuwen nu al rare woorden naar de taxi. ‘Zit dat lekkere ding weer in je auto, Charli?’

Ondertussen trekt Mwape achter de auto langs een

sprintje naar Dalitso. ‘Daar heb je haar al!’ Opgewonden pakt hij Dalitso’s arm beet. ‘Rennen, joh!’

Even later hollen ze langs een hoge stenen muur. Bij een grote roestbruine stalen poort blijven ze staan. Ze gluren door een kier. Ja, daarachter staat de taxi. Netjes geparkeerd naast de kerk. De juf stapt net uit. Ze heeft een mand bij zich. ‘De mand met kaarsen’, fluistert Mwape.

De taxichauffeur komt ook uit de auto. Hij doet de achterklep open en pakt een grote emmer die hij achter de juf aan de kerk in sjouwt. ‘Oliebollen’, zegt Dalitso zachtjes. Het water loopt hem in de mond. Vandaag heeft hij alleen nog maar een broodje en een kop thee gehad. Dat was vanmorgen vroeg en nu is de zon al voorbij het hoogste punt aan de hemel.

Mwape duwt Dalitso opzij bij de kier vandaan en neemt hem mee naar de schaduw van een krotje tegenover de poort. ‘Ik weet iets’, fluistert hij opgewonden. ‘Weet je wat we doen? We vragen of we de juf mogen helpen en als ze dan niet kijkt, dan doe ik het!’

‘Maar waar laat je ze dan?’ Dalitso kijkt met grote ogen naar Mwape.

‘Onder mijn shirt natuurlijk!’ Mwape wijst naar zijn buik.

‘Dat ziet ze toch zo, man!’ Dalitso vergeet te fluisteren. Geërgerd kijkt Mwape hem aan. ‘Stt joh! Ik ben niet gek natuurlijk. Ik loop gelijk naar buiten naar het wc-hokje en dan verstop ik ze daar tot de club uitgaat.’

‘En dan?’ wil Dalitso weten.

‘Dan ga ik weer naar de wc en blijf daar net zolang zitten tot iedereen weg is.’

‘Maar dan gaat de poort toch op slot?’

‘Ja, dat weet ik ook wel’, gromt Mwape. ‘Daarom moet jij me helpen! Jij moet op me wachten bij de poort. Als de taxi wegrijdt en de terreinbewaker de poort op slot wil doen, moet jij zeggen dat ik er nog ben. Dan gooi ik snel het pak kaarsen over de muur achter het wc-hokje. Dat ziet niemand. Daar staan alleen maar struiken. En dan kom ik tevoorschijn. Als de bewaker dan de poort op slot heeft gedaan, lopen wij snel om en zoeken achter de muur de kaarsen op. Zo simpel is het!’ Mwape doet zijn armen over elkaar en kijkt Dalitso triomfantelijk aan. Dalitso weifelt: ‘Ik weet het niet, hoor ...’

Mwape zucht diep: ‘Als je me niet wilt helpen, ben je mijn vriend niet meer!’

Dalitso schrikt. Geen vrienden meer? Hij heeft nog maar één vriend in deze wijk sinds hij een paar weken geleden bij zijn oma is komen wonen. Dalitso likt. Hij voelt opeens een dikke prop in zijn keel. Woonde hij nog maar op het platteland in hun eigen hut van leem met het overhangende grasdak. Leefden zijn vader en moeder nog maar ...

Dalitso was blij geweest toen Mwape, de buurjongen van oma, zijn vriend wilde worden. Maar nu??

‘Nou, help je me?’ haalt Mwape hem uit zijn gedachten. Dalitso knippert met zijn ogen. Door Mwape was hij meegenomen naar de club. Door Mwape kreeg hij nu elke week in elk geval één keer een dikke vette oliebol. Snel zegt hij: ‘Oké dan. Ik zal je wel helpen ...’

‘Mooi! Dat klinkt beter.’ Gelijk stapt Mwape weer op de poort af en geeft met zijn vuist een roffel op het staal. Meteen klinken voetstappen achter de poort. De stalen deur schuift rammelend open. ‘Ha jongens!’ zegt de terreinbewaker. ‘Jullie zijn mooi op tijd!’

‘We willen de juf helpen’, zegt Mwape snel.

‘Dat is mooi’, vindt de bewaker. ‘Ga dan maar gauw de kerk in.’

De bewaker schuift de zware poort weer dicht en gaat op het gammele stoeltje naast de poort zitten, in de schaduw van de hoge muur.

Mwape en Dalitso lopen ondertussen naar de open kerkdeur. ‘Odi’, roept Mwape.

De juf komt net uit de consistorie met een opgerolde rietmat in haar armen. Ze kijkt verrast op. ‘Hé, daar zijn al een paar vroege vogels. Kom maar binnen!’

‘Kunnen wij helpen?’ vraagt Mwape.

‘Vast wel!’ zegt de juf. ‘Veeg de kerk maar aan. Daarna kunnen jullie de rietmatten uitrollen.’

Dalitso kijkt om zich heen. Waar zijn de grasbezempjes? Mwape loopt naar de hoek achter in de kerk en komt algauw met twee bezempjes terug. IJverig gaan ze aan de slag.

De juf loopt ondertussen nog een paar keer heen en weer om nog meer rietmatten te halen. ‘Er komen vast veel kinderen vandaag, nu we gaan oefenen voor het kerstfeest’, zegt ze opgewekt. ‘Ik ga even de emmer drinkwater halen.’ Gelijk loopt de juf de kerk uit.

Meteen laat Mwape zijn bezempje vallen en schiet als een pijl uit de boog naar de tafel voor in de kerk, waarop de mand van de juf staat.

Dalitso verroert zich niet. Alleen zijn ogen schieten van Mwape naar de deur en weer terug.

Mwape graait in de mand, duwt snel een pak kaarsen onder zijn shirt en rent naar de deur. Schichtig kijkt hij om het hoekje. Weg is hij ...

Dalitso staart naar de open deur. Algauw komt de juf

weer terug. Ze zet de emmer drinkwater naast de deur. Dan kijkt ze Dalitso aan. ‘Hé, waar is je vriend?’

Dalitso krijgt het er warm van. ‘Uh ...’ hakkelt hij, ‘die is ... uh ... naar de wc.’

‘Nou, dan moeten wij de matten maar samen uitrollen. De kerk is nu wel schoon genoeg. Dankjewel voor het vege.’

Ondertussen klinkt er rumoer bij de deur. ‘Kom maar binnen!’ roept de juf.

Langzamerhand druppelt de kerk vol met kinderen. Ook Mwape komt gewoon weer binnen en gaat naast Dalitso op een rietmat zitten. Hij grijnst. ‘Dat was een makkie!’

Die middag vindt Dalitso het maar moeilijk om mee te zingen met de kerstliederen en te luisteren naar het Bijbelverhaal. Hij moet steeds aan de kaarsen denken. Wat als de juf erachter komt dat Mwape kaarsen gestolen heeft?

Opeens hoort hij de stem van de juf: ‘Nu gaan we oefenen hoe we op het kerstfeest binnenkomen. Jullie krijgen allemaal een kaars.’ De juf loopt naar haar mand. ‘Vandaag doen we de kaarsen nog niet aan. Dat doen we als het echt kerstfeest is.’

Met grote ogen volgt Dalitso de juf. Die legt ondertussen uit: ‘Als het dan donker is, komen wij met brandende kaarsen de kerk in. En dan zingen we ons nieuwe lied.’ Gelijk begint de juf te zingen: ‘*Jezus is als een Licht in de donkere wereld gekomen. Voor wie gelooft heeft Hij de zonden weggenomen.*’

Al snel zingen de kinderen mee. Dalitso kijkt naar Mwape. Die zingt uit volle borst. Is hij niet bang?

Als het lied uit is, zegt de juf: ‘Dat klonk mooi. Nu gaan we allemaal in een rij bij de deur staan. De jongens aan de ene kant en de meisjes in een rij ernaast.’

Mwape vliegt overeind en staat algauw vooraan in de rij van de jongens. Dalitso staat een heel eind naar achteren. De juf loopt eerst langs de rij meisjes en geeft iedereen een kaars. Dan begint ze aan de rij jongens. Als ze bijna bij Dalitso is, zegt de juf opeens: ‘Hé, hoe kan dat nou? Ik heb er niet genoeg! Zou ik er per ongeluk nog wat thuis hebben laten liggen?’

Dalitso wordt opeens misselijk. Hij draait zich om en rent de kerk uit naar het wc-hokje. Diep zuchtend en met zijn handen op zijn knieën hangt hij boven het stinkende gat in de grond. Langzaam voelt hij zich wat beter worden. Dalitso kijkt rond. Nergens een pak kaarsen. Waar heeft Mwape ze verstopt?

Dalitso gaat weer naar buiten. Rondom het wc-hokje ligt een hoop rommel. Opeens ziet hij een omgekeerde kapotte emmer. Daaronder misschien? Dalitso durft niet te kijken. Vlakbij staat de taxi met daarin de chauffeur, die altijd een dutje doet terwijl hij op de juf wacht. Dalitso loopt terug naar de kerk en gluurt naar binnen. De kinderen lopen in twee rijen zingend door de kerk. Stilletjes glipt Dalitso naar binnen en sluit zich snel aan bij de rij zingende jongens.

Niet veel later gaat de club uit. Alle kinderen krijgen een oliebol. Lachend en schreeuwend krioelen ze door elkaar heen naar de opengeschoven poort. Opeens duwt Mwape zijn oliebol in de handen van Dalitso. ‘Ik moet nog even naar de wc.’ Weg is hij.

Terwijl alle kinderen verdwijnen in de sloppenwijk

schuift de terreinbewaker de poort dicht. Dalitso draait rond. Wat duurt het lang voor hij eindelijk de motor van de taxi hoort starten. Als de poort opnieuw openschuift, stapt Dalitso naar de bewaker: 'Mijn vriend is nog binnen. Hij moest naar de wc.' De bewaker draait zich om en kijkt over het terrein. Daar komt Mwape net aan rennen. Hij vliegt door de poort. 'Dank u wel', roept hij nog over zijn schouder naar de bewaker. 'Tot volgende week!'

Terwijl de poort dichtgeschoven wordt, rent Mwape langs de buitenmuur naar de achterkant van het terrein. Dalitso volgt hem op de hielen. 'Hier, je oliebol', hijgt hij. Mwape hoort het niet. Die ligt al op zijn knieën in de bosjes. Het duurt niet lang of hij komt tevoorschijn met een pak kaarsen. 'Er zitten er wel acht in', fluistert hij triomfantelijk. 'Kom op, we gaan naar huis.'

Als de jongens bij het krotje aankomen waar Mwape woont, zit zijn vader buiten tegen de muur aan voor zich uit te staren. 'Kijk eens wat ik heb?' Trots houdt Mwape het pak kaarsen omhoog. 'Aha!' zegt vader. 'Jij bent zo te zien weer eens slim geweest! Je bent een zoon naar mijn hart. Hoe meer je snapt, des te beter je gapt ...'

Dalitso zet grote ogen op. Voor hij er erg in heeft, flapt hij eruit: 'En wat als de politie je snapt?'

'Hahaha!' Mwapes vader slaat zich bulderend lachend op zijn knieën. 'De politie? Die durft niet eens in deze wijk te komen. Die weten wel dat ze dan bekogeld worden met stenen! Jongen, kijk niet zo bang! Als je langer in deze wijk woont, leer je vanzelf hoe je hier moet overleven ...'

Ondertussen trekt Mwape het pak kaarsen open en haalt er eentje uit. ‘Hier, omdat je op me gewacht hebt.’ Aarzelend pakt Dalitso de kaars aan. ‘Nou, dan ga ik nu maar.’

Een week later is het kerstfeest. Dalitso kijkt met glimmende ogen naar de brandende kaars in zijn handen. Mwape had gelijk. De juf heeft kaarsen genoeg. Het is heus niet erg dat Mwape en hij er een paar mee naar huis hebben genomen. Ze heeft het niet eens gemerkt! En oma was zo blij geweest met de kaars. Gelukkig had ze niet gevraagd hoe hij eraan kwam.

Nu zijn ze allemaal in de kerk. Oma, Mwapes vader en moeder en nog heel veel andere mensen.

Dapper zingt Dalitso mee, terwijl de rijen kinderen zachtjes met hun brandende kaarsen door de donkere kerk schuifelen. *‘Jezus is als een Licht in de donkere wereld gekomen. Voor wie gelooft heeft Hij de zonden weggenomen.’*

Als alle kaarsen voor in de kerk in een bak met zand zijn gestoken en de kinderen op de rietmatten zitten, gaat de juf vertellen: ‘Dit lied vertelt wat kerstfeest betekent. Onze wereld is zo donker. Er gebeuren zo veel nare, verdrietige dingen. Grote mensen en ook kinderen doen verkeerde dingen. Dat noemen we zonde. Misschien heb je bijvoorbeeld weleens iets meegenomen wat van iemand anders was.’

Dalitso begint onrustig heen en weer te schuiven. De juf weet het toch niet?

‘Je kunt denken dat je slim bent en dat niemand het ziet’, gaat de juf verder. ‘Maar dat is niet waar. God

in de hemel ziet alles. Hij vindt zonde verschrikkelijk!
Zonde moet gestraft worden!’

Dalitso wordt bang. Zou God weten van de kaarsen?
Krijgt hij straf?

De juf praat verder. ‘Stel je nu eens voor dat jij van mij
een pak kaarsen zou stelen ...’

Dalitso krimpt in elkaar. De juf weet het!

‘En ik zou niet jou straf geven, maar iemand anders die
tegen mij had gezegd: “Ik wil de straf wel dragen.” Hoe
zou je dat vinden?’ De juf kijkt alle kinderen vragend aan.
Dalitso heeft het heel erg warm. Dat kan natuurlijk
nooit, zoiets!

De juf vertelt: ‘Dat is nu precies waarvoor Jezus naar
de aarde moest komen. Wij hebben straf verdiend voor
alles wat wij verkeerd doen. Maar Jezus wilde die straf
dragen. Zo neemt Hij de zonden weg. Voor iedereen?
Voor ieder die gelooft dat Hij de Redder is!’

O, wat voelt het akelig in het hart van Dalitso. Hij weet
precies wat hij verkeerd heeft gedaan. Wie kan hem nu
helpen? Hij kijkt eens opzij naar zijn vriend Mwape.
Die kijkt vrolijk om zich heen.

Dalitso kan wel huilen. Zou de Heere Jezus ook hem
kunnen redden? Hij hoort niks meer van alles wat er
om hem heen gebeurt. Voor hij er erg in heeft is het
hele kerstfeest voorbij en mag iedereen naar huis. Alle
kinderen mogen een brandende kaars meenemen. Maar
Dalitso durft niet naar voren te gaan. Stilletjes wacht hij
tot iedereen de kerk uit is. Dan glipt hij snel het donker
in naar de poort. In de bak met zand blijft één kaarsje
staan branden ...

‘Hé, Dalitso, heb jij geen kaars?’ Bij de poort staat de
juf met oma te praten. Ze pakt Dalitso’s hand en trekt

hem mee terug naar de kerk. ‘Ik had er genoeg, hoor!’ Dalitso durft zich niet los te trekken.

Als ze de kerk binnenkomen, lacht de juf: ‘Zie je wel, er is er nog precies eentje voor jou!’

Ze pakt de kaars en houdt hem voor het gezicht van Dalitso. ‘Hé, zie ik tranen?’ De juf slaat een arm om zijn schouders. ‘Wat is er aan de hand?’

Dan kan Dalitso zich niet meer goedhouden en snikt: ‘Ik wil geen kaars. Ik wil geen straf. Ik ... ik ...’

‘Ik begrijp je niet, Dalitso. De kaars is een cadeautje. Dat is toch geen straf?’ De juf kijkt hem vriendelijk aan.

‘Maar ik heb al een kaars ...’ Dalitso slaat zijn ogen neer. ‘Eentje maar’, zegt hij zachtjes. ‘Een kaars van u.’

De juf kijkt verdrietig. ‘Dat is niet zo mooi, Dalitso. Maar ik ben blij dat je het mij eerlijk zegt. Vertel mij maar alles wat er gebeurd is.’

Hortend en stotend vertelt Dalitso het hele verhaal en vraagt aan het eind zachtjes: ‘Als ik nu deze kaars niet meeneem, krijg ik dan geen straf van God?’

Er trekt een glimlach over het gezicht van de juf. ‘Dat heb je slim bedacht, Dalitso. Maar dat helpt je niet. Er is maar één manier om weer blij te worden. Gelukkig kwam Jezus juist voor zondaren! Denk nog eens aan ons kerstlied. *Jezus is als een Licht in de donkere wereld gekomen. Voor wie gelooft heeft Hij de zonden weggenomen.* Alleen Jezus kan ons blij maken. We moeten Hem het hele verhaal vertellen en vragen of Hij deze zonde wil vergeven. Zullen we samen daarom bidden?’

Door de donkere sloppenwijk lopen even later een oma en een blijde jongen met een brandende kaars.